

סקירה כללית

דגשים מרכזיים

- היעדר משאבים פיננסיים מעכב שיקום בתים בעזה, למרות התקדמות באומדן מקרים ואישורם.
- הקלות בקריטריונים לזכאות להיתרי יציאה מעזה דרך ישראל, לצד סגירה מתמשכת של המעבר של עזה עם מצרים.
- יותר מ-1,200 עקורים בגדה המערבית בהקשר של הריסות בתים על ידי ישראל ב-2014, מספר שיא, הגבוה ביותר זה שש שנים.

תוכן העניינים

שיקום בתים מתעכב משום שהמימון שמדינות התחייבו לספק טרם שולם.....	3
עלייה בהיקף היציאות מעזה דרך ישראל; המעבר עם מצרים נותר סגור.....	5
הגדה המערבית כ-2014: מספר הפצועים הגבוה ביותר זה עשור.....	9
מתקדמת התוכנית להעברתן של קהילות בדואיות במרכז הגדה המערבית.....	13
מפה אינטראקטיבית חדשה מפנה זרקור אל מצוקתן של משפחות הנפגעות מגדר ההפרדה.....	16

המתיחות המתמשכת עלולה להצית סבבי אלימות חדשים

גיליון המעקב ההומניטרי הנוכחי מדגיש כמה מהמגמות והסוגיות העיקריות שעוררו חששות הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש ב-2014. ברצועת עזה נותר המצב הכללי שבירי ביותר, והוא מתאפיין בהתקדמות איטית בשיקום בתים ותשתית שנהרסו במעשי האיבה ביולי-אוגוסט, בנוסף על משבר האנרגיה המתמשך והמתיחות הפוליטית הפנימית הגוברת.

אף שעד תחילת ינואר 2015 כבר קיבלו כמעט 40 אלף בני אדם הרשאה לרכוש חומרי בניין, המוגבלים בשל המצור הישראלי, כחות מ-40% מתוכם רכשו את החומרים. הסיבה העיקרית היא היעדר המשאבים הכספיים בקרב המשפחות הזכאיות, בשל התשלום המוגבל של המימון שהמדינות החברות באו"ם התחייבו, ככנס קהיר באוקטובר 2014, לספק עבור שיקומה של עזה. וכינתיים מעריכים כי יותר מ-100 אלף בני אדם נותרים עקורים וחיים בתנאים לא יציבים ופגיעים.

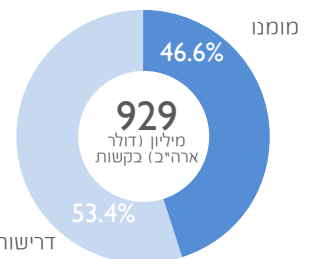
נתונים לחודש דצמבר

2	אזרחים פלסטינים שנהרגו (כתוצאה ישירה מסכסוך)
347	אזרחים פלסטינים שנפצעו (כתוצאה ישירה מסכסוך)
38	מבנים שנהרסו בגדה המערבית
18	בני אדם שנעקרו בגדה המערבית

תוכנית התגובה האסטרטגית 2014

929 מיליון (דולר ארה"ב) בקשות

46.6% מומנו

צילום: משרד האו"ם לתאום עניינים הומניטריים

מחסה מאולתר במזרח העיר עזה, ינואר 2015 ©

בשנת 2014 נותרו ההגבלות על תנועת בני אדם אל רצועת עזה וממנה גורם חשוב לפגיעות. מגמת העלייה במספר הפלסטינים שהורשו לצאת את עזה במעבר ארז דרך ישראל (בעיקר לגדה המערבית), שתועדה בשנים קודמות, נמשכה גם ב-2014. מגמה זו בלטה במיוחד במחצית השנייה של השנה, שבה קבעה ישראל הקלות בקריטריונים לקבלת היתרי יציאה, לרבות גידול במספר ההיתרים שניתנו לסגל מקומי של האו"ם. יחד עם זאת, לעומת 2013 הורשה מספר קטן יותר של בני אדם לצאת את עזה או לחזור אליה דרך מעבר הגבול רפיח עם מצרים. המעבר נסגר ל-207 ימים בסך הכול (או 57% מהשנה) והתנועה דרכו הוגבלה לקטגוריות מוגבלות של נוסעים. בסך הכול נותרו רוב הפלסטינים בעזה "כלואים", כשאינם מסוגלים לצאת דרך אף אחד משני המעברים.

מעשי האיבה בקיץ 2014 היו האירועים הקטלניים ביותר שהתרחשו ברצועת עזה מאז תחילת הכיבוש הישראלי ב-1967. בסך הכול נהרגו 1,585 אזרחים פלסטינים, שליש מהם ילדים, ויותר מ-11 אלף בני אדם נפצעו, לרבות עד 10% שסבלו מפגיעה לטווח ארוך. בצד אירועים אחרים היו מעשי האיבה גורם מפתח לגידול בעימותים האלימים בין אזרחים פלסטינים לכוחות ישראלים בגדה המערבית. מספר ההרוגים הפלסטינים מידי כוחות ישראלים (56) בגדה המערבית היה הגבוה ביותר מאז 2007, ואילו מספר הפצועים היה הגבוה ביותר מאז 2005, השנה שבה החל משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים לתעד נפגעים הקשורים בסכסוך; כמעט 19% מהפצועים הללו נפגעו מתחמושת חיה, עלייה לעומת 4% ב-2013 ו-2% ב-2012. שימוש מופרז בכוח על ידי כוחות ישראלים, והיעדר מיצוי דין מספיק ממשיכים לעורר דאגה משמעותית. כמו כן נצפתה עלייה מדאיגה במתקפות של פלסטינים מהגדה המערבית על אזרחים (רובם מתנחלים) וכוחות ביטחון ישראלים, וכן במספר הנפגעים במתקפות אלה.

במשך השנה החולפת נעקרו 1215 פלסטינים מבתיהם בירושלים המזרחית ובשטח C של הגדה המערבית, בעקבות הריסת בתים על ידי הרשויות הישראליות בנין היעדר היתר בנייה. זהו הנתון הגבוה ביותר בשש השנים האחרונות, שבמהלכן ניהל משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים תיעוד שיטתי של נהג זה. כן הרסו הרשויות הישראליות או תפסו 143 מבנים או פריטים שניתנו על ידי ארגונים הומניטריים, במימון בינלאומי, לקהילות חלשות ופגיעות בשטח C. את השנה חתם קידום נוסף של התוכנית הישראלית ל"העברתם" של כ-7,000 בדואים פלסטינים, השוכנים כעת ב-46 אזורי מגורים קטנים בשטח C, לשלושה אתרים, תוך הפרה של המשפט הבינלאומי.

סביר להניח שאם יימשכו מגמות שליליות אלה גם ב-2015, הן יגבירו את התסכול והמתחיות ויציתו סבבי אלימות חדשים ברחבי השטח הפלסטיני הכבוש וישראל, במיוחד בהיעדר פיתרון מדיני נראה לעין שישים קץ לכיבוש ולסכסוך. מניעתה של הידרדרות כזו מצריכה פעולה מיידית ומתואמת מצד בעלי עניין מרכזיים, בהם ישראל, מצרים, מדינות תורמות וגורמים מדיניים פלסטיניים.

סביר להניח שאם יימשכו מגמות שליליות אלה גם ב-2015, הן יגבירו את התסכול והמתחיות ויציתו לסבבי אלימות חדשים, במיוחד בהיעדר פיתרון מדיני נראה לעין שישים קץ לכיבוש ולסכסוך

שיקום בתים מתעכב משום שהמימון שמדינות התחייבו לספק טרם שולם

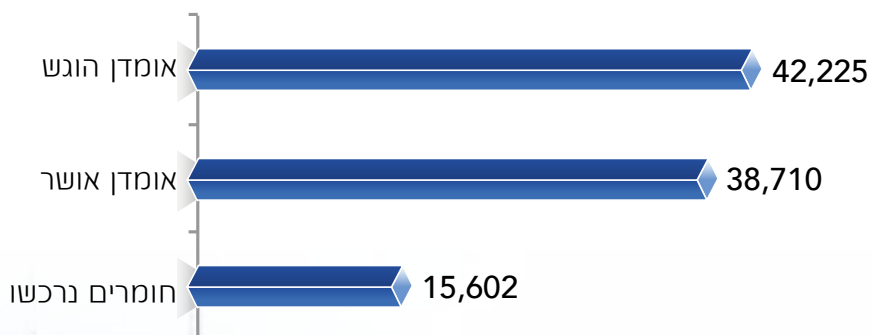
עלייה משמעותית במספר המקרים הפרטניים שנאמדו ואושרו

נכון ל-5 בינואר, כמעט 40 אלף בני אדם (מתוך כ-100 אלף) שבתיהם ניזוקו או נהרסו במעשי האיבה בקיץ קיבלו אישור לרכוש חומרי בניין מוגבלים במסגרת המנגנון הזמני לשיקום עזה. נתון זה מייצג גידול של פי חמישה לעומת החודש הקודם.

גם מספרם הכולל של האנשים שאכן רוכשים חומרים גדל במשך דצמבר, אך עדיין מהווה פחות מ-40% ממספר בני האדם שקיבלו אישורים (כ-15,500). זאת בעיקר בשל היעדר המשאבים הכלכליים במשקי בית זכאים, עקב תשלום מוגבל של הכספים שבאוקטובר 2014 התחייבו המדינות החברות בכנס קהיר לספק לצורך שיקום עזה.

למרות אילוצי המימון, בעקבות הגידול במספר המקרים שכבר אושרו גדל כמעט פי שלושה נפח חומרי הבניין שיוכאו בדצמבר (2,259 מטענים), לעומת שלושת החודשים הקודמים (733 בממוצע). על פי הערכות של כוח המשימה לענייני מחסה, כדי לכסות את הצרכים לשיקום ותיקון הדיור תוך שלוש שנים, יש להכניס לעזה חומרי בניין בהיקף של 735 מטענים ביום, שבעה ימים בשבוע.

תיקונים של משקי בית פרטניים במסגרת המנגנון לשיקום עזה, נכון ל-5 בינואר 2015

מספרם הכולל של בני האדם שאכן רוכשים חומרי בניין גדל במשך דצמבר, אך עדיין מהווה פחות מ-40% ממספר האנשים שקיבלו אישור לרכישה.

המנגנון לשיקום עזה מאפשר לממשלת פלסטין להוביל את מאמצי השיקום של דיור ותשתיות שניזוקו או נהרסו במעשי האיבה ביולי-אוגוסט 2014, ובה בעת מטפל בחששות ביטחוניים ישראלים. המנגנון מתיר את הייבוא אל עזה של חומרי בניין בסיסיים, שמאז הטלת המצור ב-2007 הגבילו הרשויות הישראליות את ייבואם בנימוק של שיקולים ביטחוניים בדבר השימוש בחומרים אלה למטרות צבאיות. את הבנייה במסגרת המנגנון לשיקום עזה מבצע המגזר הפרטי בעזה, לרבות יבוא ומכירה של חומרים על ידי מוכרים שאושרו על ידי ממשלת פלסטין. המוכרים עוברים בדיקה קפדנית ונדרשים לעמוד בדרישות מחמירות לניהול מלאי והגנה על נכסים. בכדי להיות זכאים לרכוש את החומרים המוגבלים לצורכי תיקונים ושיפוץ, זקוקים בעלי בתים פרטניים לאומדן בסיסי שאושר על ידי המשרד לעניינים אזרחיים הפלסטיני. רשימת שמות ומשפחות שאושרו לקבלת גישה לחומרי בניין פורסמה באינטרנט¹. מיזמי תשתיות מזהים על סמך תוכנית ההתאוששות והשיקום הלאומית המוקדמת של ממשלת פלסטין עבור עזה, ונכללים במסד הנתונים לאחר שאושרו על ידי הרשויות הישראליות.

צילום: משרד האו"ם לתאום עניינים חומריים

תיקונים בפנין שניזוק במזרח העיר עזה, ינואר 2015

סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (אונריא) ממשיכה לספק תמיכה לתיקון מחסים למרות מגבלות כספיות חמורות

נכון לאמצע ינואר 2015 שילמה אונריא יותר מ-77.6 מיליון דולר למשפחות הזכאיות לחבילות מחסה. עיקר הכספים הללו (67 מיליון דולר) חולקו ליותר מ-59 אלף משפחות פליטים לתיקון בתים, והיתר ניתן כסיוע במזומן לצורך מחסה זמני שכיסה את התקופה עד סוף 2014, וכן לתשלומי שילוב מחדש למשפחות פליטים שבתייהן אינם ראויים למגורים או הרוסים.

על פי אומדן טכני שהשלימה אונריא ב-15 בדצמבר, במהלך הסכסוך ניזוקו או נהרסו יותר מ-96 אלף בתים של פליטים פלסטינים. הסוכנות הקציבה למשפחות פליטים הזקוקות לאומדן תקופה נוספת, מ-21 עד 25 בדצמבר. היא צופה כי כשיסתיים הליך הפנייה יגדל מספר הבתים הנפגעים ליותר מ-100 אלף. אונריא מעריכה כי לסיוע במזומן למחסה זמני, תשלומי שילוב מחדש, ולתיקון ושיפוץ של בתי פליטים יידרש בסך הכול מימון בהיקף של 720 מיליון דולר. נכון לעכשיו התקבלו התחייבויות ל-5% בלבד מסכום זה (35 מיליון דולר), עובדה המותירה פער גדול במימון.

המנגנון לשיקום עזה מאפשר לממשלת פלסטין להוביל את מאמצי השיקום של דיור ותשתיות שניזוקו או נהרסו במעשי האיבה ביולי-אוגוסט 2014, ובה בעת מטפל בחששות ביטחוניים ישראלים.

חלק זה נמסר על ידי אונריא

כאמצעי חדשני למתן מחסה למשפחות רבות יותר, החלה אונריא בתוכנית הרצה של מיזם בניין, שבמסגרתו מושלמת בנייתם של מבני מגורים בנויים חלקית. בעליהם של מבנים שבנייתם לא הושלמה כוחרים משפחות שישכרו מהם את נכסיהם, ואונריא תורמת להשלמת הבתים או לחידושם. יוזמה זו מגדילה את המאגר הקיים של יחידות הדיור בעזה ומצמצמת את מספר משפחות העקורים הממשיכות לשהות במרכזים קולקטיביים ובמחנות אוהלים. כן נועדה יוזמה זו להפחית את הלחץ הכספי על משפחות המארחות עקורים. מיזם ההרצה הראשוני, בהשתתפות עשרה מבנים ועשר משפחות, קרוב לסימו. על סמך הצלחתו הראשונית מקווים כי ניתן יהיה להרחיב מיזם זה, בכפוף להשגת מימון נוסף.

מיזמי אוי"ם שהיו תלויים ועומדים תקופות ממושכות אושרו על ידי הרשויות הישראליות

בדצמבר הודיעו הרשויות הישראליות על אישורם של מיזמי שיקום ותשתיות של האוי"ם בעזה בשווי 37.8 מיליון דולר, שבמסגרתם ייבנו בתי ספר, יחידות דיור, כבישים ומרכזים רפואיים. בממוצע המתונו המיזמים שנתיים לאישור.

מאז אמצע 2010 התירה ישראל באופן חריג לארגונים בינלאומיים לייבא חומרי בניין לעזה, בתנאי שהמיזמים יקבלו מראש את אישור משרד הביטחון הישראלי. תהליך האישור הסתבר כבעייתי וגרם לעיכובים משמעותיים שפגעו ביכולת הסוכנויות לתת מענה לצרכים דחופים.

קרוב לוודאי שהאישורים שניתנו לאחרונה יהיו האחרונים שיינתנו במסגרת מנגנון זה, שהפך כעת למנגנון לשיקום עזה. מאז תחילתו, ב-2010, אושרו במסגרת המנגנון הקודם מיזמי אוי"ם בשווי 534.2 מיליון דולר, ומיזמים בשווי 54.4 מיליון דולר נפסלו.

במסגרת המנגנון לשיקום עזה יבחנו הרשויות הישראליות תוכנית עבודה כוללת, ולא מיזמים פרטניים, נוהל שיאפשר יישום מהיר ויעיל יותר. בכדי לתאם את תהליך היישום הוקם צוות היגוי בדרג בכיר, ובו נציגים של ממשלת פלסטין, ישראל והאוי"ם. ממשלת פלסטין כבר הגישה עשר תוכניות עבודה, וארבע תוכניות נוספות מצויות בשלבי הכנה.

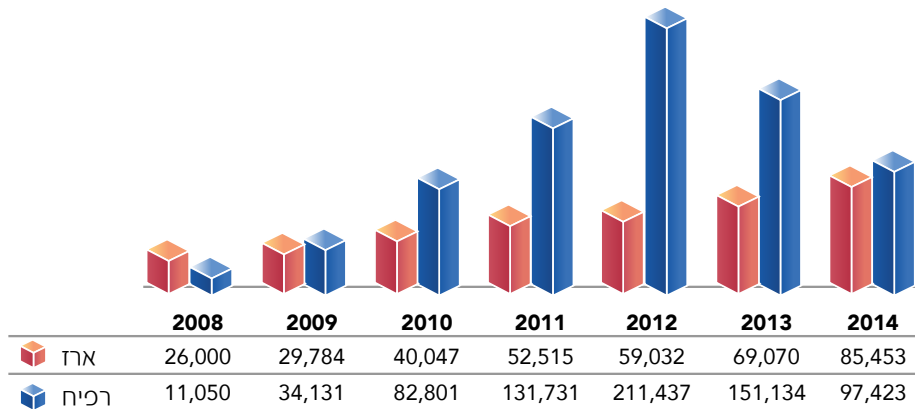
עלייה בהיקף היציאות מעזה דרך ישראל; המעבר עם מצרים נותר סגור

הקלות בקריטריונים להיתרי יציאה דרך מעבר ארז

מגמת העלייה שנרשמה בשנים קודמות במספר הפלסטינים שהורשו לצאת את עזה דרך מעבר ארז עם ישראל (בעיקר לגדה המערבית) נמשכה גם ב-2014, עם עלייה של 24% לעומת 2013. מגמה זו בלטה במיוחד במחצית השנייה של השנה, עם ההקלה בקריטריונים הישראליים לזכאות להיתרי יציאה (ראו מסגרת להלן) לאחר מעשי האיבה ביולי-אוגוסט. למרות שיפור זה נותרה הגישה מוגבלת ברובה למטופלים רפואיים ומלוויהם, אנשי עסקים וסוחרים, ועובדי ארגונים בינלאומיים, כאשר אפשרות התנועה לגדה המערבית מנועה ממרבית הפלסטינים תושבי עזה.

הרשויות הישראליות הודיעו על אישורם של מיזמי שיקום ותשתיות של האוי"ם בעזה בשווי 37.8 מיליון דולר, שבמסגרתם ייבנו בתי ספר, יחידות דיור, כבישים ומרכזים רפואיים.

יציאת פלסטינים מעזה על פי מעבר

באופן היסטורי היה מעבר ארז המעבר העיקרי אל עזה וממנה, במיוחד עבור פלסטינים שעבדו כפועלים בישראל; אלה היו מרבית הפלסטינים שעברו במעבר באופן יומי לפני פרוץ האינתיפאדה השנייה בשנת 2000. בשנים שלאחר מכן חלה ירידה משמעותית במספר העוברים, במיוחד משנת 2006 שבה הפסיקה ישראל את כניסתם של פועלים שכירי יום, ולאחר השתלטות חמאס על רצועת עזה והטלת המצור ב-2007. בשנת 2008 עברו במעבר ארז רק 26 אלף בני אדם בשנה כולה, נתון מקביל למספר הנוסעים שעברו במעבר ביום אחד בשנת 2000.

עלייה של 24% במספר הפלסטינים שהורשו לצאת את עזה דרך מעבר ארז עם ישראל (בעיקר לגדה המערבית) ב-2014 לעומת 2013, בעקבות הקלות בקריטריונים הישראליים לזכאות להיתרי יציאה.

הקלות עיקריות בקריטריונים להיתרי יציאה דרך ישראל

- מכסה יומית לסוחרים נשואים הוגדלה מ-200 ל-400; המאגר הכללי של היתרים הועלה מ-2,000 ל-3,000; דרישות הגיל הורדו מ-35 ל-26. כן נקבעה מכסה של 200 היתרים בשבוע לרעיות אנשי עסקים בנות יותר מ-30.
- פלסטינים מעזה רשאים כעת להגיש בקשה לבקר קרובי משפחה מדרגה שנייה, כמו סבים, בגדה המערבית; קודם לכן הורשו ביקורים רק אצל קרובים מדרגה ראשונה. גילם של קטינים הרשאים להילוות למבוגרים בעלי היתרים הועלה ממשל ל-15.
- מכסה יומית של 80 מטופלים רפואיים שמצבם נחשב "לא דחוף" רשאים כעת לנסוע מעזה לגדה המערבית, בנוסף על מכסה יומית של 30 בני אדם שנפצעו במעשי האיבה ביולי-אוגוסט.
- מכסה חודשית של עד 100 עובדי רפואה מעזה המורשים לצאת להכשרה מקצועית בבתי חולים בגדה המערבית, לרבות ירושלים המזרחית.
- בפעם הראשונה זה חמש שנים התירה ישראל ל-1,200 תושבי עזה לנסוע לגדה מערבית, לרבות ירושלים המזרחית, לרגל חג הקורבן (עיד אל-אדחא), בין 5 ל-7 באוקטובר. מכסה שבועית של עד 200 בני אדם בני יותר מ-60 הורשו לנסוע לירושלים המזרחית לתפילות יום שישי.
- סטודנטים מעזה זכאים כעת להיתרי נסיעה דרך הגדה המערבית לצורך לימודים בחו"ל, אבל עדיין אסור להם ללמוד בגדה המערבית עצמה, לרבות ירושלים המזרחית.²

מסדהן המופל ממעבר ארז למחסום פלסטיני בתוך עזה

ההקלות שהוחלו השנה מוצאות את ביטוין במספר הגדול יותר של מטופלים שהורשו לנסוע דרך מעבר ארז למתקנים רפואיים בישראל, בגדה המערבית, לרבות ירושלים המזרחית, ובירדן. כנפח הבקשות להיתרים חל גידול של 33% מ-2013 ל-2014 ומספר הבקשות שאושרו גדל ב-23% (מ-12,120 ל-14,920), אך שגם מספר הבקשות שנדחו גדל מ-40 ל-522.

מספר שיא של היתרים שניתנו לעובדי אויים מקומיים

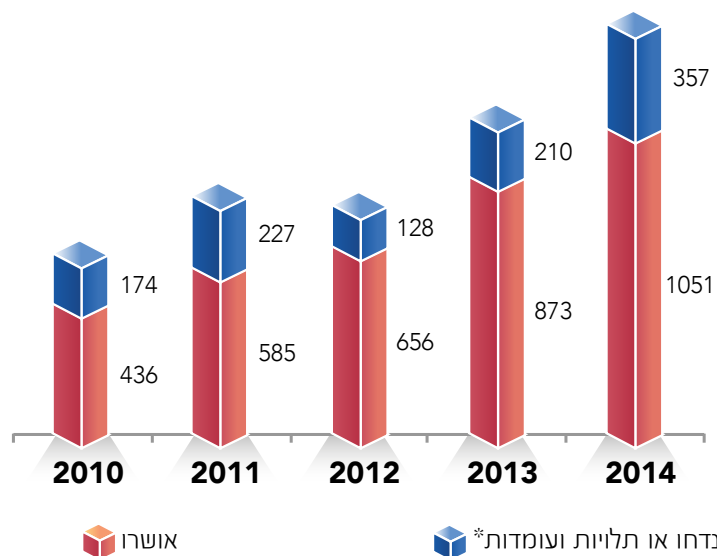
ב-2014 אישרו הרשויות הישראליות את המספר הגדול ביותר, מאז 2010, של היתרים לעובדים מקומיים של האויים לצורכי נסיעה אל עזה וממנה. בתקופה שלאחר מעשי האיבה בקיץ (ספטמבר עד וכולל דצמבר), עלה משך הטיפול הממוצע בבקשות אלה מ-10 ל-15 ימים. הרשויות הישראליות ייחסו את העיכובים המוגברים לעלייה משמעותית במספר הבקשות להיתרים למעבר ארז בתקופה שלאחר מעשי האיבה, כתוצאה מהסגירה הממושכת של מעבר רפיח הנתון לשליטת מצרים. בנוסף על כך גברה התנועה במעבר ארז בעקבות ההקלות שקבעה ישראל בקריטריונים החלים על כלל האוכלוסייה.

ירידה נוספת בגישת פלסטינים דרך מעבר רפיח ב-2014

הירידה בתנועת בני אדם דרך מעבר הגבול רפיח עם מצרים החלה באמצע 2013 ונמשכה בשנת 2014; בשנה זו היה המעבר סגור 207 ימים בסך הכול, או 57% מהשנה. מאז אמצע 2013 הוגבלה התנועה ברובה למטופלים, סטודנטים, עולי רגל ובעלי דרכונים זרים או היתרי תושבות.

ב-2014 אישרו הרשויות הישראליות את המספר הגדול ביותר מאז 2010 של היתרים לעובדים מקומיים של האויים לצורכי נסיעה אל עזה וממנה, בצד עלייה במשך הטיפול הממוצע בבקשות להיתרים.

היתרי כניסה ויציאה לעזה עבור סגל אויים מקומי

* היתרים תלויים ועומדים כוללים בקשות שאינן מקבלות מענה ואשר מצבן נותר לא ידוע.

ההגבלות שהוטלו על מעבר ארז מ-2000 ואילך הפכו את רפיח לנקודת הכניסה והיציאה העיקרית של פלסטינים תושבי עזה לעולם החיצון וממנו, ומ-2009 ואילך עלו הנתונים משמעותית. מגמה זו נמשכה בששת החודשים הראשונים של 2013, כשבחודש יוני עברו כרפיח בשני הכיוונים יותר מ-55 אלף בני אדם.

בעקבות אי-ודאות פוליטית בתקופה שלאחר מכן, ומבצעים צבאיים בצפון סיני, הטילו הרשויות המצריות הגבלות חמורות שצמצמו באופן דרסטי את מעבר הנוסעים בשני הכיוונים. נפח התנועה במעבר גדל באוגוסט וספטמבר 2014, אבל ירד שוב אחרי ה-24 באוקטובר בעקבות מתקפה בחצי האי סיני שבה נהרגו יותר מ-30 אנשי צבא מצרים. תקרית זו הובילה לסגירתו של מעבר רפיח ליתרת השנה, למעט קומץ פעמים שבהן נפתח באופן חריג.

הסגירה הממושכת פוגעת במיוחד במטופלים רפואיים, הן כאלה הרוצים לצאת את עזה לצורך טיפול במחלות סרטן, כליות ולב בשלבים מתקדמים, והן מי שנתקעו במצרים ועקב כך מתעכב המשך הטיפול בהם בעזה. כן יש דיווחים על כך שנוסעים פלסטינים המנסים לשוב לעזה דרך שדה התעופה של קהיר אינם מורשים לעלות למטוס, נעצרים או מוחזרים לארץ ממנה הגיעו, בשל דרישות מצריות לאשרה ולהיתרי תושבות. השגרירות הפלסטינית בקהיר דיווחה כי נאלצה לספק לפלסטינים שנתקעו במקום תמיכה כספית או דיור בשכירות.³ לדברי רשות הגבול והמעברים, בסוף 2014 המתינו כ-17 אלף בני אדם רשומים, בהם מטופלים רפואיים, לצאת את עזה, בנוסף על כ-37 אלף בני אדם נוספים שעל פי הערכות רוצים לצאת את עזה, לרבות לצורך עלייה לרגל לערב הסעודית.

סגירתו הממושכת של מעבר רפיח פוגעת במיוחד במטופלים רפואיים, הן כאלה הרוצים לצאת את עזה והן מי שנתקעו במצרים ועקב כך מתעכב המשך הטיפול בהם בעזה.

נמלטים מעזה

כתוצאה מההרס שזרעו מעשי האיבה ביולי-אוגוסט וההגבלות המוטלות על מעברי ארז ועזה, גוברים הדיווחים על ניסיונות של פלסטינים להבריח את הגבול ולצאת מעזה לישראל, למצרים ולמדינות מעבר להן. בנובמבר דיווח כוח המשימה לענייני הגנה כי לפחות 17 פלסטינים צעירים נעצרו בעת שניסו לחצות את הגבול אל ישראל, וציטט דיווחים באמצעי התקשורת על כך שמאז סוף מעשי האיבה ביולי אוגוסט ניסו יותר מ-136 צעירים פלסטינים לעבור את הגבול לישראל. על פי דיווחים, רובם ניסו למצוא עבודה בישראל בשל השפל הכלכלי בעזה.

אחרים, על פי דיווחים, מבריחים את הגבול למצרים דרך מנהרות, בכוונה לעשות את דרכם הלאה בחשאי לאירופה, בדרך הים, בחיפוש אחר מקלט ואפשרויות כלכליות טובות יותר. תופעה זו נחשפה בהתהפכות של סירת מבריחים בים התיכון, ב-13 בספטמבר, שבה טבעו על פי דיווחים לפחות 15 פלסטינים מעזה. בתקרית שהתרחשה מוקדם יותר, ב-10 בספטמבר, ניגחו מבריחים במכוון כלי שיט מול חופי מלטה והטביעו אותו. עד 500 מהגרים קיפחו את חייהם בתקרית, בהם על פי דיווחים יותר מ-100 מעזה. באוקטובר גורשו 68 פלסטינים חזרה לעזה דרך רפיח, לאחר שנעצרו באלכסנדריה על ידי כוחות ביטחון מצריים בעת שניסו להבריח את הגבול לאיטליה.

הגדה המערבית ב-4102: מספר הפצועים הגבוה ביותר זה עשור

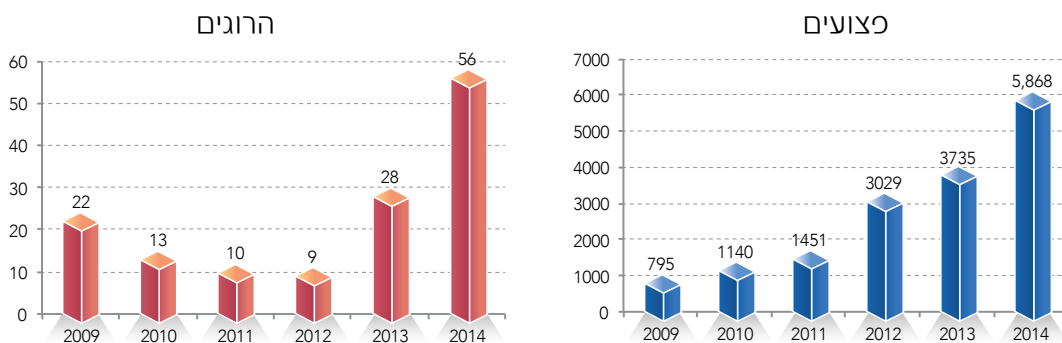
ירי תחמושת חיה לפיזור הפגנות מעורר חששות בדבר שימוש מופרז בכוח

עימותים בין אזרחים פלסטינים לכוחות ישראליים נמשכו כל חודש דצמבר, והפכו את 2014 לאחת השנים האלימות ביותר בעשור האחרון, לא רק בעזה אלא גם בגדה המערבית. במשך שנת 2014 הרגו כוחות ישראליים 56 פלסטינים ופצעו 5,868 נוספים בתקריות שונות ברחבי הגדה המערבית, לרבות ירושלים המזרחית, וכן בכמה תקריות בירושלים המערבית. מספר הפצועים הוא הגבוה ביותר מאז 2005, השנה שבה החל משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים לתעד נפגעים הקשורים בסכסוך, ואילו מספר ההרוגים הוא הגבוה ביותר מאז 2007.

בשנת 2014 חלה עלייה גם במתקפות של פלסטינים נגד אזרחים (בעיקר מתנחלים) וכוחות ביטחון ישראליים, שבהן נהרגו 15 בני אדם ו-250 נפצעו.⁴ השב"כ הישראלי תיעד בסך הכול 2,140 מתקפות אלימות של פלסטינים בגדה המערבית וירושלים המערבית (לא כולל יידי אבנים), עלייה של 53% לעומת השנה הקודמת.⁵

העלייה החדה במספר הנפגעים מדגישה חששות שהובעו זה מכבר ביחס להגנה על אזרחים, לרבות שימוש מופרז בכוח בידי כוחות ישראליים ומיצוי דין לא מספיק.

הרוגים ופצועים פלסטינים מידי כוחות ישראליים

עימותים

העימותים האלימים בין כוחות ישראליים לפלסטינים במשך כל שנת 2014 הגיעו לשיאם ביולי ובאוגוסט, ובמסגרתם נפגעו כמעט מחצית (2,850) מכלל הפצועים הפלסטינים במשך השנה וכמעט 40% (24) מכל ההרוגים. נתונים סטטיסטיים אלה משקפים את העימותים שפרצו במהלך הפגנות ומחאות נגד חטיפתו והריגתו של נער פלסטיני בירושלים המזרחית על ידי מתנחלים ב-2 ביולי, ולאחר מכן נגד המתקפה הצבאית הישראלית ברצועת עזה, שהחלה ב-7 ביולי.

שיא זה התרחש בעקבות מתיחות מוגברת בחודש הקודם, לאחר חטיפתם והריגתם של שלושה נערים ישראליים ליד חברון, ב-12 ביוני, על ידי פלסטינים המשתייכים על פי דיווחים לחמאס. מבצעי חיפוש ומעצר נרחבים שביצעו כוחות ישראליים גרמו לשורה של עימותים עם פלסטינים.

העימותים האלימים הגיעו לשיאם ביולי ובאוגוסט 2014, ובמסגרתם נפגעו כמעט מחצית מכלל הפצועים הפלסטינים במשך השנה וכמעט 40% מכל ההרוגים.

גל העימותים השני בגודלו התרחש בחודשים אוקטובר ונובמבר, עקבות ההגבלות שהטילה ישראל על גישת פלסטינים למתחם אל-אקצא / הר הבית. בשילוב עם הכניסה התכופה של פוליטיקאים ישראלים למתחם, שנתפסה כפרובוקציה, גברו החששות מפני שינוי מרכזי בסטטוס קוו באתר רגיש זה.

בעימותים עם כוחות ישראליים, רובם במהלך הפגנות או מבצעים צבאיים, לרבות מבצעי חיפוש ומעצר שתוארו לעיל, נהרגו לפחות 37 מתוך 56 ההרוגים הפלסטינים בשנת 2014; 11 פלסטינים נוספים נהרגו בעת שעל פי דיווחים התנגדו למעצר או בעת שביצעו מתקפות (ראו להלן), והיתר נהרגו בנסיבות לא ברורות או שנויות במחלוקת.⁶

ירושלים בעין הסערה

כמעט מחצית מהפצועים הפלסטינים בשנת 2014 (2,803) תועדו בנפת ירושלים (ובמיוחד בשטח המוניציפלי של ירושלים שסופח על ידי ישראל), ואחריה בנפות חברון (19%) ורמאללה (10%). נתון זה תואם את המיקוד הגיאוגרפי של שניים מהגורמים העיקריים למתיחות, שנידונו לעיל, שאליהם מצטרפים גורמים קיימים לתסכול ולמתיחות הנובעים מבידודה של ירושלים המזרחית מיתר הגדה המערבית, מדיניות תכנון מפלה וביטולן של תעודות זהות של תושבי ירושלים פלסטינים.

ירושלים הייתה גם הזירה לגל של מתקפות של פלסטינים נגד ישראלים, שבהן נהרגו 10 מההרוגים הישראלים במשך השנה ונפצעו 69% מהפצועים. המתקפות החמורות ביותר כללו שתי תקריות דריסה של ארבעה נוסעים בתחנות הרכבת הקלה על ידי כלי רכב, והריגתם של חמישה מתפללים בבית כנסת. בשני המקרים הרגו כוחות ישראליים את מבצעי המתקפות לאחר התקריות.

ירושלים הייתה הזירה לגל של מתקפות של פלסטינים נגד ישראלים, שבהן נהרגו 10 מההרוגים הישראלים במשך השנה ונפצעו 69% מהפצועים.

פצועים פלסטינים מידי כוחות ישראליים על פי נפה בשנת 2014

שכיחות גבוהה של נפגעים ילדים

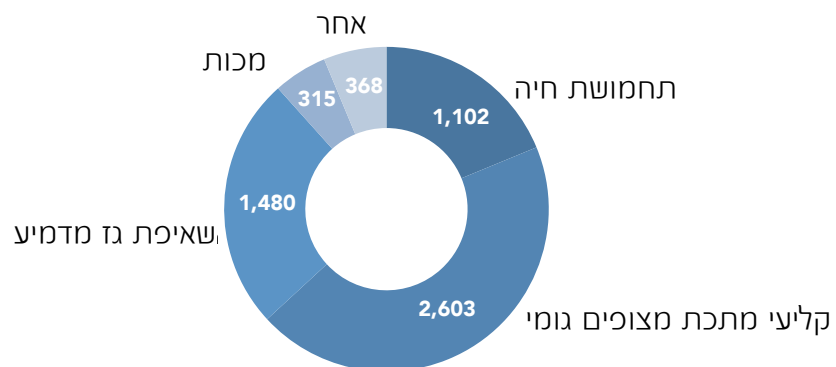
12 מהפלסטינים שנהרגו מידי כוחות ישראליים בגדה המערבית במשך שנת 2014, ו-1,188 מהפצועים היו ילדים בני פחות מ-18. אף שמספרם של ההרוגים הילדים שולש ב-2014 לעומת 2013, מספר הילדים הפלסטינים שנפצעו ב-2014 היה כמעט זהה למספרם ב-2013 (1,185). שיעור הילדים מקרב כלל הפצועים פחת משמעותית, מ-32% ב-2013 ל-20% ב-2014, ירידה שייטכן כי ניתן ליחסה להשתתפות נרחבת יותר של החברה הפלסטינית בהפגנות. גם מספר הילדים הישראליים שנפגעו מידי פלסטינים גדל ב-2014, וכלל ארבעה הרוגים ו-14 פצועים, לעומת אפס הרוגים ושמונה פצועים ב-2013.

עלייה במספר הנפגעים מתחמושת חיה

כבשנים קודמות, כמעט כל העימותים עם כוחות ישראליים היו כרוכים בידי אבנים על ידי פלסטינים. לדברי מקורות ישראליים, ניכרה עלייה משמעותית בהשלכת בקבוקי תבערה, חזיזים ומטעני נפץ על כוחות ישראליים, אף שאלה הם עדיין מיעוט מקרב התקריות. הכוחות הישראליים הגיבו בשורה של אמצעים, לרבות יריית רימוני מכלי מדמיע, קליעי מתכת מצופים גומי, קליעי גומי ותחמושת חיה.

העלייה החדה בשימוש שעשו כוחות ישראליים בתחמושת חיה לפיזור הפגנות הדאיגה במיוחד במהלך 2014. בנוסף על כל ההרוגים כמעט, גרמה תחמושת חיה לפגיעתם של 1,102, או כמעט 19% מכלל הפצועים הפלסטינים ב-2014, עליה לעומת 4% ב-2013 ו-2% ב-2012.

פצועים פלסטינים מידי כוחות ישראליים על פי סוג נשק בשנת 2014

למרות התכיפות והעוצמה של העימותים בירושלים המזרחית, בשכונות הממוקמות בעברה היירושלמי של גדר ההפרדה לא תועדו נפגעים פלסטינים (הרוגים או פצועים) מתחמושת חיה או מקליעי מתכת מצופים גומי. באזורים אלה מוטלת האחריות לאכיפת החוק על המשטרה האזרחית הישראלית, שבניגוד לצבא ולמשמר הגבול אינה מורשית להשתמש בסוגי תחמושת אלה לפיזור הפגנות.⁷ בשנת 2014 היה גידול יחסי במספר הנפגעים מקליעי מתכת מצופים גומי, העלולים לגרום לפגיעה קטלנית. 45% מכלל הפצועים נפגעו מקליעים אלה, עלייה לעומת 40% ב-2013. אף שמספרם הכולל של מי שטופלו בנין שאיפת גז מדמיע עלה, נתון זה מהווה 25% מכלל הפגיעות, לעומת 41% ב-2013.

דאגה מיוחדת עוררה ב-2014 העלייה החדה בשימוש שעשו כוחות ישראליים בתחמושת חיה לפיזור הפגנות, שגרמה לפגיעתם של כמעט 19% מכלל הפצועים הפלסטינים, לעומת 4% ב-2013 ו-2% ב-2012.

שימוש מופרז בכוח ומיצוי דין

העלייה במספר ההרוגים והפצועים קשה מדגישה את החששות שהובעו זה מכבר ביחס לשימוש שעושים כוחות ישראליים בכוח מופרז, במיוחד לפיזור הפגנות. חקירות שביצעו סוכנויות א"ם וארגונים לא ממשלתיים מצביעות על כך שבמקרים רבים, בני האדם שנהרגו או נפצעו קשה לא היוו סיכון לחיילים בעת התקרית, או שהיוו סיכון מועט בלבד; בדוח שמסר לאחרונה ציין מזכ"ל האו"ם עובדה זו כסוגיה מדאיגה במיוחד.⁸

בגדה המערבית כוחות ישראליים מופקדים על אכיפת החוק, ולפיכך הם מחויבים על ידי סעיף 6 של האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות וסעיף 43 של תקנות האג. סעיפים אלה מתירים את השימוש בנשק חם רק בנסיבות מוגבלות, בעיקר להגנה עצמית או כדי להגן על אחרים מפני סכנה קרובה של מוות או פגיעה קשה.

חקירות פליליות שביצעו הרשויות הישראליות על נסיבות הפגיעה ב-32 מתוך 56 ההרוגים השנה הובילו להגשת כתב אישום נגד חשוד אחד בלבד, בעוד תוצאות המקרים האחרים עדיין תלויות ועומדות.⁹ אף שהפתיחה בחקירה כשלעצמה היא צעד חיובי, ארגונים לזכויות האדם חוששים שלעתים קרובות חקירה מסוג זה אינה מתנהלת באופן היסודי והנמרץ שדורש המשפט הבינלאומי; מקרים מסוימים סובלים מעיכובים קשים ונותרים פתוחים במשך שנים. לא נפתחו חקירות דומות בתקריות שבהן נפצעו אנשים פגיעה קשה.¹⁰

חקירות פליליות שביצעו הרשויות הישראליות על נסיבות הפגיעה ב-32 מתוך 56 ההרוגים השנה הובילו להגשת כתב אישום נגד חשוד אחד בלבד, בעוד תוצאות המקרים האחרים עדיין תלויות ועומדות.

נורה ונהרג במהלך עימותים

ב-11 בנובמבר 2014 ירה חייל ישראלי למוות בצעיר פלסטיני בן 21, מוחמד גיוואברה, במחנה הפליטים אל-ערוב שמצפון לחברון. התקרית התרחשה במהלך עימותים שנמשכו שעות אחדות, ואשר פרצו בעקבות הפגנה לציון יום השנה העשירי למותו של הנשיא הפלסטיני יאסר ערפאת. להלן ממצאיה הראשוניים של החקירה שביצע משרד הנציב העליון לזכויות אדם:

נמסר על ידי משרד הנציב העליון לזכויות האדם

גיוואברה השתתף בעימותים הראשוניים ונפגע ברגלו מקליע מתכת מצופה גומי. לאחר שטופל במקום עזב את אתר התקרית יחד עם ידיד. השניים עשו את דרכם לביתו של גיוואברה וצפו בעימותים מחלון בקומה השנייה של הבית. זמן קצר לאחר מכן, חייל ישראלי שהיה מוצב על גג שכן הורה לשניים להתרחק מהחלון, ואחר כך ירה לעברם רימון גז מדמיע. עקב כך עזבו השניים את החלון לזמן מה, אבל שבו מאוחר יותר עם אחד מבני המשפחה והמשיכו לצפות בעימותים תוך שתיית תה.

על פי ממצאי משרד הנציב העליון לזכויות האדם, כעבור דקות מעטות פלט גיוואברה לפתע צעקה והתמוטט על הרצפה. מאוחר יותר התברר שנורה בתחמושת חיה בצד שמאל של גבו. שני האנשים שהיו בחברתו נשאו אותו למטה, השכיבו אותו במכונית ונסעו לעבר בית אומר, שם הועבר לאמבולנס. מותו נקבע עם הגיעו לבית החולים.

הרשויות הישראליות מסרו שהמטרה הצבאית פתחה בחקירת תקרית זו, חקירה שנכון לאמצע ינואר 2015 עדיין פתוחה.

מתקדמת התוכנית להעברתן של קהילות בדואיות במרכז הגדה המערבית

הריסות מתמשכות בקהילות בסיכון דוחקות את רגלי התושבים

בדצמבר נעשה צעד נוסף במסגרת התוכנית הישראלית להעביר ממקום מושבם כ-7,000 בדואים פלסטינים המתגוררים כיום ב-46 אתרי מגורים קטנים בשטח C במרכז הגדה המערבית.¹¹ פרק הזמן שהקצה המנהל האזרחי הישראלי להגשת התנגדויות לתוכניות המתאר להקמת עיירה בדואית בא-נווייעמה, ליד העיר יריחו, הגדול מבין שלושת אתרי ההעברה שזיהו הרשויות הישראליות, פקע כעת.

בתדריך לוועדת-משנה של הכנסת, באפריל 2014, הצדיק על פי דיווחים קצין בכיר במשרד הביטחון הישראלי את תוכנית ההעברה בנימוק שהתושבים אינם בעליה של האדמה שעליה הם מתגוררים כיום, וכי העברתם תשפר את תנאי חייהם ואת גישתם לשירותים. התושבים, רובם פליטים רשומים, מתנגדים להעברה המוצעת ועומדים על זכותם להישאר במקום מגוריהם הנוכחי או לחזור לבתיהם ולאדמותיהם המקוריים בדרום ישראל, שמהם גורשו בתחילת שנות החמישים.

לאחר שהתוכנית לעיירה א-נווייעמה הופקדו לעיון הציבור באוגוסט 2014, הוגשו עשרות התנגדויות. הטיעונים הדגישו עד כמה האתר המוצע אינו מתאים לחיי הרועים של הקהילות הללו; את הפגיעה החברתית-כלכלית של ההעברה; את ההיתכנות של מתן שירותים במקומותיהם הנוכחיים; ואת העובדה שהתוכנית אינה עולה בקנה אחד עם סעיפים במשפט ההומניטרי הבינלאומי. המזכיר הכללי של האו"ם קבע כי יישומה של התוכנית המוצעת עלול להוות העברה בכפייה פרטנית והמונית וירושים בכפייה, האסורים מתוקף המשפט ההומניטרי הבינלאומי ומשפט זכויות האדם הבינלאומי.¹²

נכון לעכשיו המנהל האזרחי הישראלי בודק את ההתנגדויות שהוגשו; מסגרת הזמן שהוקצתה לכך לא פורטה. לכשתושלם הבדיקה, על המנהל האזרחי לפרסם שוב את התוכנית לפרק זמן של 45 יום, שבמהלכם ניתן יהיה להגיש נגדן עתירות לכביץ. אחרי תקופה זו ייכנסו תוכניות המתאר לתוקף, אלא אם יצווה בכיץ אחרת.

פקע פרק הזמן שהוקצה להגשת התנגדויות לתוכניות המתאר להקמת עיירה בדואית בא-נווייעמה, ליד העיר יריחו, הגדול מבין שלושת אתרי ההעברה.

צלום: משרד האו"ם לתאום עניינים הומניטריים

אף שטרם נפתח חלון ההזדמנויות הרשמי להגיש עתירות לבג"ץ נגד תוכנית המתאר, החודש כבר הגישו כמה מהקהילות הנפגעות שתי עתירות הקשורות לנושא. באחת מהן התבקש בית המשפט לחייב את המנהל האזרחי הישראלי לחשוף את כל הפרטים הרלבנטיים של תוכנית ההעברה, לרבות שמות הקהילות והיעדים המתוכננים עבורן. העתירה השנייה ביקשה צו ביניים להקפאת הליך התכנון, בנימוק של אי-שיתוף מספיק של הקהילות הנפגעות בהליך התכנון.¹³

נמשכות ההריסות וההחרמות הישראליות

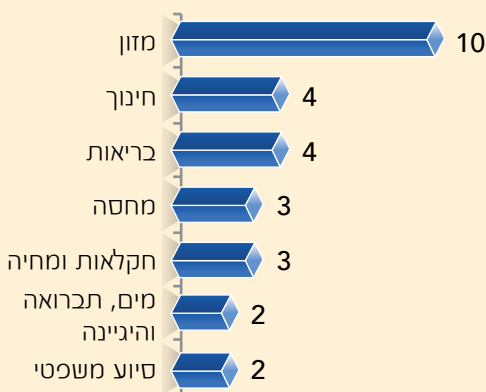
קידומה של תוכנית ההעברה מתנהל בד בבד עם נוהגים ישראלים שונים הדוחקים את רגלי התושבים. נוהגים אלה כוללים צווי הריסה נגד רוב המבנים הקיימים בקהילות הנפגעות, בנימוק שהוקמו בלא היתרי בנייה, וכן הריסה או תפיסה של סיוע במימון תורמים שאותו סיפקה הקהילה הבינלאומית כדי לתמוך בתושבים במקומות מושבם הנוכחיים.

המנהל האזרחי התחייב אמנם שלא ליישם צווים שבעניינם הוגשה עתירה לבג"ץ עד שלרשות בני האדם החיים במבנים אלה יועמד אתר חלופי למגורים, אך ההריסה וההפקעה של מבנים שנגד הצווים להריסתם לא הוגשו עתירות נמשכו. ב-2014 הרס המנהל האזרחי הישראלי, פירק ותפס כ-70 מבני מגורים ומחיה בלכחות עשר מהקהילות המצויות בסכנת העברה בכפייה.¹⁴ יותר משליש ממבנים אלה מומנו על ידי תורמים בינלאומיים וניתנו כסיוע הומניטרי.

רוב ההריסות והתפיסות התרחשו בקהילות הממוקמות בפריפריה הירושלמית. חלק ניכר משטח זה הוקצה להרחבת התנחלויות, לרבות בנייתן של אלפי יחידות דיור ומסחר בין ההתנחלות מעלה אדומים לירושלים, כחלק מתוכנית E1. הקהילה הבינלאומית התנגדה באופן עקבי לתוכנית זו, משום שהיא מאמינה כי התוכנית תחבל בפיתרון שתי המדינות. כמו כן, שטחי אדמה גדולים מצויים בסכנת הקפה על ידי גדר ההפרדה.

מתן מענה לצורכיהן של קהילות המצויות בסכנת העברה בכפייה

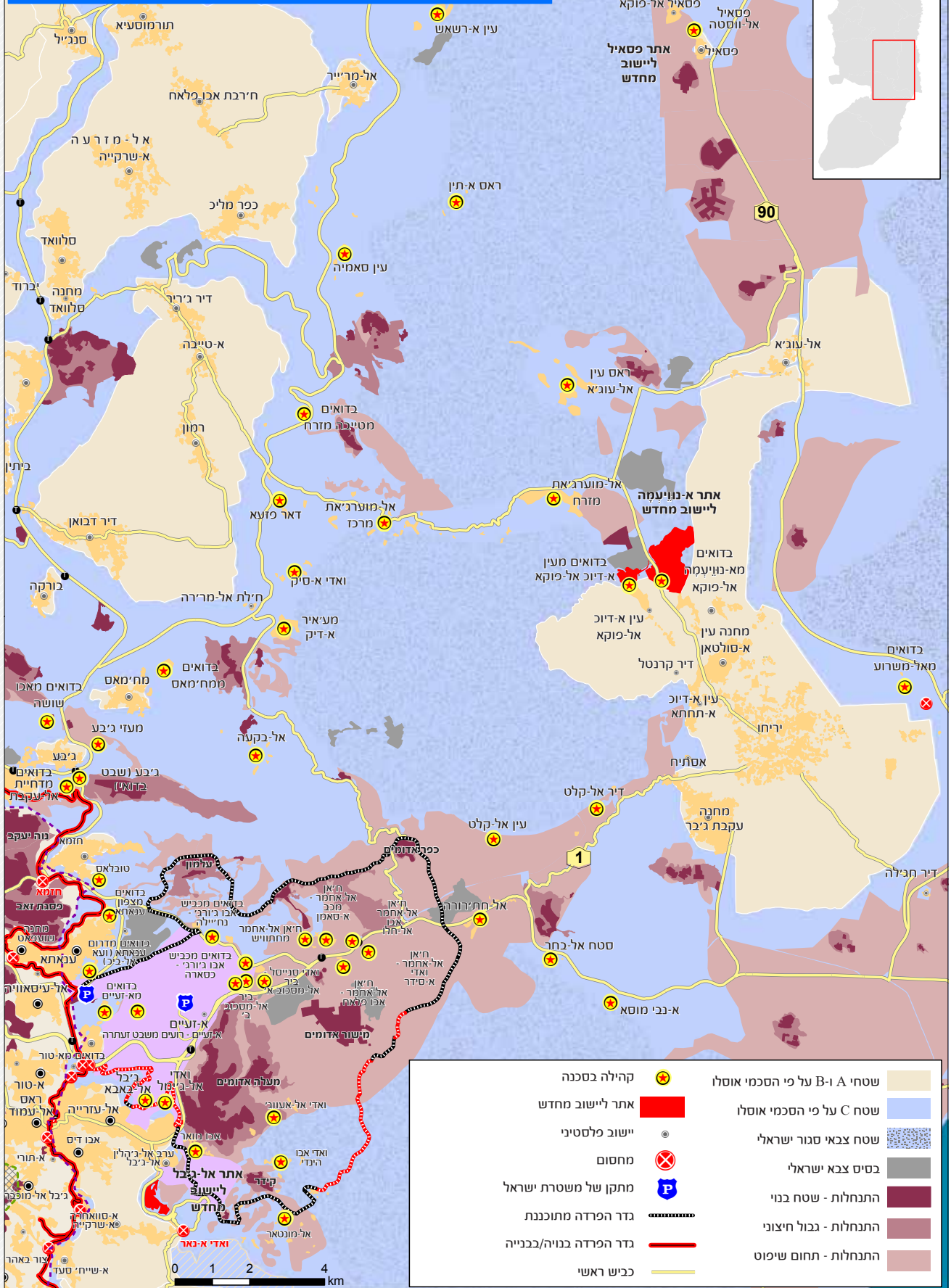
מיזמים מתמשכים ומתוכננים

במטרה לזהות פערים ולשפר את איכות המענה, ביצעו ארגונים הומניטריים מיפוי משותף של פעולות סיוע שהתמקדו בקהילות בדואיות המצויות בסכנת העברה בכפייה. ממצאים ראשוניים מצביעים על כך שנכון לעכשיו קיימים בסך הכול 28 מיזמים המיושמים או מתוכננים ל-2015. אלה כוללים מתן סיוע חומרי, לרבות מזון, מחסי חירום, ערכות איטום לחורף, בתי שימוש ומיכלי מים, ושירותים חיוניים כגון טיפול רפואי ראשוני, תמיכה פסיכולוגית-חברתית, שירותים וטרינריים, העלאת מודעות בסוגיות תזונה והיגיינה, ותמיכה משפטית למניעת הריסות ועקירה.

קידומה של תוכנית ההעברה מתנהל בד בבד עם נוהגים ישראלים שונים הדוחקים את רגלי התושבים.

קהילות בדואיות בשטח C המצויות בסכנה של העברה בכפייה OCHA

מפה אינטראקטיבית חדשה מפנה זרקור אל מצוקתן של משפחות הנפגעות מגדר הפרדה

"היום אנו מוצאים את עצמו מוקפים על ידי חומה"

בחוות הדעת המייעצת שלו הכיר בית הדין בכך שישראל ינאלצת להתמודד עם מעשי אלימות רבים, בלתי מובחנים וקטלניים נגד אוכלוסייתה האזרחית ובכך שיש לה "הזכות, ואף החובה, להגיב במטרה להגן על חיי אזרחיה, [נאולם] האמצעים הננקטים חייבים להתבצע בכפוף למשפט הבינלאומי החל בהקשר זה".

בית הדין הבינלאומי לצדק ציין כי אותם קטעים של גדר ההפרדה העוברים בתוך השטח הפלסטיני הכבוש, לרבות ירושלים המזרחית, מהווים הפרה של התחייבויותיה הבינלאומיות של ישראל במסגרת המשפט הבינלאומי. בית הדין קרא לישראל להפסיק את בניית גדר ההפרדה ילרבות בתוך ירושלים המזרחית וסביבה; לפרק את קטעי הגדר שכבר הושלמו; וכן ילבטל או להכריז על אי-נפקותן של כל פעולות החקיקה והתקנות הנוגעות לחומה".

השנה צוין יום השנה העשירי לחוות הדעת המייעצת משנת 2004 של בית הדין הבינלאומי לצדק בנושא ההשלכות החוקיות של בניית חומה בשטח הפלסטיני הכבוש. לאורך כל השנה פעל משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש להסבת תשומת לב לפגיעתה המתמשכת של גדר ההפרדה, באמצעות התמקדות בסיפוריהם של בני האדם שבהם היא פוגעת. בירושלים המזרחית משתמש משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש במפה אינטראקטיבית על מנת לספר את סיפורן של משפחות מאזור אחד בעיר, שהופרדו פיסית מאז בניית גדר ההפרדה: <http://ochaopt.org/content.aspx?id=1010271>

"אני תושב האזור הזה למעלה מ-60 שנה", אומר סמי א-סורחיי, מנהל בית ספר בגמלאות. "קיווינו שהמצב ישתפר, אבל היום אנו מוצאים את עצמנו מוקפים בחומה".

בירושלים המזרחית משתמש משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש במפה אינטראקטיבית על מנת לספר את סיפורן של משפחות מאזור אחד בעיר, שהופרדו פיסית מאז בניית גדר ההפרדה

סמי זוכר כיצד נהגו הוא ובני משפחתו להתכנס בביתו שבא-סוואחרה א-שרקייה כדי לחגוג מועדים וחתונות. גדר ההפרדה שמה קץ לכך כמעט לחלוטין. ביתה של המשפחה ממוקם בתוך השטח המוניציפלי של ירושלים, שהוגדר על ידי ישראל, אבל כעת מנתקת אותו גדר ההפרדה מיתר ירושלים המזרחית ומותירה אותו בעברה הפלסטיני.

"אתה רואה את העץ מהצד השני של הגדר, ממש לידה? זה הבית של בתי. מאז שהגדר נבנתה אנחנו כבר לא מתראים לעתים קרובות." מה שהיה הליכה של חמש דקות (600 מטר) לביתה של הבת הפך כעת לנסיעה מפרכת ויקרה דרך מחסומים.

ישראל החלה את בניית גדר ההפרדה באזור אבו דיס, אל-עזרייה וא-סוואחרה א-שרקייה ב-2002, לאחר שורה של מתקפות קטלניות נגד אזרחים ישראלים. עד שנת 2005 כבר נותק האזור כולו, שהיה בעבר אחד ממרכזי העסקים התוססים ביותר בירושלים המזרחית, ממרכזו ההיסטורי, ניתוק הפוגע בחייהם ובהכנסתם של אלפי תושבים.

מה שהיה הליכה של חמש דקות (600 מטרים) לביתה של הבת הפך כעת לנסיעה מפרכת ויקרה דרך מחסומים.

1. ראו <http://www.mpwh.ps>.
2. ב-28 בדצמבר הסכימו הרשויות הישראליות להרשות ל-150 פלסטינים שנרשמו ללימודים בחו"ל, אבל נתקעו בגדה בשל סגירתו של מעבר רפיח עם מצרים, לצאת דרך ישראל דרך מעבר ארו.
3. ראו "1.8 מיליון בני אדם יכלואים בשל סגירתו של מעבר רפיח והמצור הישראלי", משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים, מעקב הומניטרי, נובמבר 2014. http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2014_12_24_english
4. כל הנתונים כוללים נפגעים ישראלים ופלסטינים במהלך מתקפות שביצעו פלסטינים מהגדה המערבית בישראל, לרבות ירושלים המערבית.
5. ראו דוחות חודשיים של שירות הביטחון הכללי הישראלי, <http://www.shabak.gov.il/english>.
6. קטגוריה זו אינה כוללת מקרים שבהם העובדות סביב השאלה האם ההרוג אכן נהרג על ידי כוחות ישראליים שנויות במחלוקת.
7. בעקבות המלצותיו של דוח ועדת אור בדבר התנהלותה של משטרת ישראל באירועי אוקטובר 2000, שבהם הרגו כוחות המשטרה 12 אזרחים ישראלים, נאסר על המשטרה להשתמש בקליעים מצופים גומי בתחומי ישראל, למעט מקרים חריגים שעבורם יש לקבל את אישור מפכ"ל המשטרה. על כוחות ישראליים הפועלים בגדה המערבית (למעט ירושלים המזרחית) וברצועת עזה לא הוטלה הגבלה דומה. http://www.btselem.org/download/201212_crowd_control_heb.pdf
8. United Nations Secretary-General's report to the General Assembly on Israeli practices affecting the human rights of the Palestinian people in the Occupied Palestinian Territory, A/69/347 Paras. 44 a 51
9. את המידע מסר למשרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים הארגון הישראלי הלא ממשלתי "בצלם". במקרה שהוביל להגשת כתב אישום נורה ונהרג נער בן 17 במהלך הפגנה בביתוניא (נפת רמאללה) ב-15 במאי 2014, מאורע שתועד בצילומי וידיאו.
10. לפרטים נוספים ראו http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_annual_review_2014.pdf, OCHA, Fragmented Lives- Humanitarian Overview 2013, pp. 7-9, at: http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_annual_review_2014.pdf גם A/HRC/25/40, פסקאות 54-50.
11. דף נתונים, משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים, "קהילות בדואיות בסכנת העברה בכפיייה", ספטמבר 2014.
12. Report by the UN Secretary General to the UN General Assembly, A/69/348, pp. 6 and 7. ראו גם A/67/372, 14 September 2012, פסקה 37.
13. העותרים הסתייעו בתמיכתם של אנשי כוח המשימה לענייני הגנה. לפרטים נוספים ראו עמירה הס, "26 קהילות בדואיות עתרו לבניין: הקפיאו בניית עיירת הקבע החדשה לבדואים", "הארץ", 3 בדצמבר 2014.
14. משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים, מסד נתונים בנושא הגנה על אזרחים.

הנוסח המחייב הוא הדוח המלא בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA:

https://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2014_01_27_english.pdf

טבלאות עם נתונים מפורטים על מדדי הגנה ניתן לקרוא בדוח בשפה האנגלית,

https://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2014_01_27_english.pdf

לפרטים ולמידע נוספים נא לפנות למר יחזקאל ליין, lein@un.org, טל: 02 5829962